

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 28 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 7 d. paduotu **atsakovų D. Š. ir A. Š.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugpjūčio 24 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu sustabdyti teismų procesinių sprendimų vykdymą,

nustatė:

Atsakovai D. Š. ir A. Š. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugpjūčio 24 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo patenkintas ieškovų A. M. ir J. M. ieškinys dėl nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutarties dalies (dėl pirkėjų) pripažinimo negaliojančia ir pripažinimo, kad turto pirkėjai yra ieškovai. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečiąkasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovų paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) apeliacinės instancijos teismas pažeidė CK 1.127, 1.131 straipsnius ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai atnaujino ieškinio senaties terminą. Teismas visiškai nevertino, ar ieškinio senaties terminą praleidę ieškovai buvo pakankamai atidūs ir sąžiningi. Atsakovų nuomone, apeliacinės instancijos teismo išvardytos aplinkybės, dėl kurių buvo atnaujintas terminas, yra siejamos su ginčo sandorio pripažinimu apsimestiniu, o ne su svarbiomis priežastimis, kurios lėmė termino praleidimą. Ieškovai visą ieškinio senaties terminą nesiėmė jokių veiksmų dėl savo teisių gynimo, todėl toks jų elgesys yra nesąžiningas, neprotingas ir nerūpestingas; 2) apeliacinės instancijos teismas netinkamai kvalifikavo šalių teisinius santykius. Atsakovų įsitikinimu, tarp šalių susiklostė jungtinės veiklos teisiniai santykiai; 3) teismai pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to padarė nepagrįstą išvadą, kad po sandorio sudarymo ginčo turtu naudojosi ir šiuo metu naudojasi ieškovai, šį turtą valdo kaip savo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priinti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas atsakovų prašymas sustabdyti teismų procesinių sprendimų vykdymą; grąžintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti A. Š. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 417 (keturis šimtus septyniolika) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugsėjo 5 d., mokėjimo dokumento Nr. 36321822.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė